

นวัตกรรมการเรียนรู้

1. ชื่อและประเภทของนวัตกรรม

ชื่อ การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ จังหวัดชายแดนภาคใต้

ประเภท บริหารจัดการ

2. แนวคิด มโนทัศน์หรือสาระสำคัญ

พัฒนารูปแบบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่สามารถดำเนินการให้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารและการทำงานตามปกติและเกิดผลในทางปฏิบัติจริง ตามกฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ดังนี้

การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามหมวด 2 ส่วนที่ 1 การศึกษาขั้นพื้นฐาน ข้อ 14 ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา
3. จัดระบบบริหารและสารสนเทศ
4. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
5. จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
6. จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
7. จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
8. จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

3. วัตถุประสงค์เฉพาะ

การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

4. กระบวนการ / ขั้นตอนในการใช้นวัตกรรม

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

โรงเรียนเน้นมาตรฐานด้านผู้เรียนเป็นหลัก โดยใช้การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ข้อมูล จากสภาพปัจจุบัน ทั้งที่เป็นปัญหาหรือต้องการพัฒนาเพื่อให้เกิดความสำเร็จสูงขึ้น สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของโรงเรียนเพื่อสร้างเป็นอัตลักษณ์ของโรงเรียน

2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา โรงเรียนคัดเลือกข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็น โดยเฉพาะด้านผู้เรียน วิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างแผนงาน โครงการและกิจกรรม กับมาตรฐานการศึกษา เนื่องจากในโครงการหรือกิจกรรมหนึ่ง ๆ สามารถตอบสนองต่อมาตรฐานและตัวชี้วัดได้หลายตัว วิธีการนี้จะทำให้จำนวนโครงการลดลงเป็นไปได้จริงในทางปฏิบัติและพัฒนาได้ตรงเป้าหมาย

3. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ คัดเลือกข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยใช้วิธีจัดระบบ ตามลักษณะข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้แก่ ข้อมูลสารสนเทศพื้นฐาน ของสถานศึกษา ข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการ ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดทำแผนพัฒนาและเพื่อการประเมินภายใน และการประเมินภายนอกไปในเวลาเดียวกัน

4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ใช้โรงเรียนเป็นฐานการพัฒนา โดยมีกลุ่มเครือข่ายร่วมช่วยเหลือ สนับสนุน ประเด็นสำคัญของขั้นตอนนี้คือ การใช้แผนเป็นเครื่องมือในการบริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ และกิจกรรมจะต้องประเมิน สรุปผลตามเวลาที่กำหนด และเทียบกับการบรรลุตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการ และเทียบผลกับเกณฑ์มาตรฐาน หากไม่บรรลุก็ปรับปรุงวิธีดำเนินการ หรือยุติโครงการและพัฒนาโครงการใหม่ ต่อไป

5. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

โรงเรียนประเมินผลโครงการเทียบผลกับมาตรฐาน และมีเขตพื้นที่ เครือข่ายร่วมวิเคราะห์ผลและวิธีการพัฒนา ร่วมเสนอแนะ แนวทางเพื่อปรับปรุง พัฒนาวิธีการดำเนินโครงการเพื่อยกระดับผล การดำเนินงานให้สูงขึ้น

6. การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

เน้นการประเมินที่ผลผลิตและผลลัพธ์เทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน รวมถึงผลด้านอื่น ๆ เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการทดสอบ NT, O-NET ขั้นนี้จะได้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปวิเคราะห์ และจัดทำแผนพัฒนาต่อไป

7. การจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน

โรงเรียนใช้วิธีมอบหมายผู้รวบรวมข้อมูลและจัดทำรายงาน โดยครูผู้รับผิดชอบโครงการเป็นผู้ประเมินโครงการและรายงานผลตามระยะเวลาที่กำหนด สอดคล้องกับระยะเวลาของแต่ละโครงการตลอดปีการศึกษา โดยครูที่รับผิดชอบการทำรายงานและครูที่รับผิดชอบรายงานข้อมูลจะมีแบบบันทึกในคอมพิวเตอร์ตามรูปแบบของรายงานการประเมินตนเอง เมื่อถึงเวลารายงานก็สามารถนำมารวบรวมต่อกันได้ วิธีการนี้จะทำให้ประหยัดเวลา ปฏิบัติได้ตามสภาพงานปกติและได้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน

8. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ตามวงจรคุณภาพ PDCA และเปรียบเทียบผลกับมาตรฐานในทุกขั้นตอน ใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนา ครูเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริง ใช้การจัดการความรู้ การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ และการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ในการหาแผนโดยวิเคราะห์ความสอดคล้องของแผนงาน โครงการกับมาตรฐานและตัวชี้วัดเพื่อพัฒนาต่อไป

5. สื่อและแหล่งเรียนรู้

---

6. การวัดและประเมินผล

ประเมินโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพตลอดระยะเวลาที่ทำการวิจัย การสังเกต ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในกระบวนการพัฒนา การบันทึกผลการประชุม ข้อมูลจากกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสัมภาษณ์ บันทึกข้อมูลสภาพจริงจากการไปเยี่ยมเยียนโรงเรียน ศึกษารายงานผลการดำเนินการวิจัยและข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง

7. บทบาทผู้บริหาร/ บทบาทครู

1. ผู้บริหาร ครูมีบทบาทการเป็นผู้ควบคุมระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน เปลี่ยนบทบาทเป็นหุ้นส่วนทางกลยุทธ์ (Strategic Partner) และเป็นพี่เลี้ยง (Mentor) ของโรงเรียน
2. ผู้บริหาร ครูควรดำเนินการในเชิงรุกเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน กำหนดกลยุทธ์การพัฒนาร่วมกันระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากับโรงเรียน

8. ข้อควรระวัง/ ข้อพึงระวัง

1. โรงเรียนส่วนใหญ่มีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนเกี่ยวกับเป้าหมายหลักของการประกันคุณภาพการศึกษา ควรผ่อนคลายบทบาทการเป็นผู้ควบคุมระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน เปลี่ยนบทบาทเป็นหุ้นส่วน และเป็นพี่เลี้ยง (Mentor) ของโรงเรียน
2. การสร้างเครือข่ายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน การพัฒนาระบบพี่เลี้ยงระดับโรงเรียน การสร้างความเข้าใจร่วมกัน การกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาร่วมกันระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากับโรงเรียน
3. ควรจัดให้มีการสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้ประเมินภายนอก กับโรงเรียนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในเรื่องจุดเน้นการประเมิน การพิจารณาตัวบ่งชี้บางตัวและเกณฑ์ การพิจารณาที่อยู่นอกเหนือการควบคุมหรือเกินความสามารถของโรงเรียนที่จะดำเนินการได้ การพิจารณาสภาพจริงก่อนสรุปผลการประเมิน สร้างความเข้าใจและยอมรับในความแตกต่าง ทางวัฒนธรรม ข้อจำกัดของโรงเรียนเนื่องจากผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบและข้อจำกัด ด้านความพร้อมพื้นฐานอื่น ๆ